

IN DEZE BOERDERIJ & WATER

- NIEUW WATERBEHEERPROGRAMMA
- DE SCOUW KOMT ERAAN
- SUBSIDIE MAATREGELEN WATERKWALITEIT
- DB-LID ANNETTE VAN VELDE OVER HET BEHEER- EN ONDERHOUDSPAN
- NIEUWE BESTUURDER JEROEN NIEZEN STELT ZICH VOOR
- PROGRAMMA VOOR HET BAGGEREN
- GRIP OP GROND
- TEELTVRIJE ZONES
- BODEMVERBETERING MET ONLINE- APPLICATIE TRIJNTJE
- ONDERHOUD EN BEHEER REGIONALE KERINGEN
- ONDERHOUDSPADEN – HOE ZIT HET EIGENLIJK?

NIEUW WATERBEHEERPROGRAMMA GAAT IN 2022 IN

Elke zes jaar maken waterschappen in Nederland een waterbeheerprogramma. Daarin staat wat we gaan doen, hoe en in welke volgorde. De doelen en maatregelen staan in het Ontwerp Waterbeheerprogramma 2022-2027. Dat hebben we gemaakt samen met betrokken inwoners, ondernemers, partners en medeoverheden. Dat maakt het beter, completer en laat zien dat we steeds nadrukkelijker de samenwerking opzoeken en het publiek en onze partners ons steeds beter weten te vinden.

Het plan heeft tot eind augustus ter inzage gelegen. Na het behandelen van de zienswijzen, stelt ons algemeen bestuur het waterbeheerprogramma in november vast. Dan is het klaar om per 1 januari 2022 in te gaan.

Het nieuwe waterbeheerprogramma staat in het teken van 'klimaatklaar' blijven, ook nu klimaatveranderingen sneller op ons af komen. We zetten in op een toekomstbestendig watersysteem dat meer gebruik maakt van de kracht van de natuur. Met daarbij soms hulp van techniek. Water vasthouden voor langere tijd, omgaan met verzilting en hoe we zoetwater kunnen blijven aanvoeren zijn belangrijke thema's voor onderzoek in de komende jaren. We weten al veel, maar moeten nog meer weten voordat we keuzes kunnen maken voor de langere termijn. Samenwerking hierin is belangrijk.

Zie voor meer informatie: www.noorderzijlvest.nl/waterbeheerprogramma_2022-2027.

DE SCHOUW KOMT ER WEER AAN!

De jaarlijkse schouw van sloten in ons werkgebied komt er weer aan. Voor de controle maken we gebruik van de schouwkaart. Op de schouwkaart staan de sloten die wij controleren omdat ze een belangrijke functie hebben in het regionale waterbeheer. Deze sloten moeten goed onderhouden worden en schoon blijven. Dat betekent: de slootkanten en taluds maaien, de sloot op voldoende diepte houden en losse takken en afval uit de sloten halen. Zo blijft het aan- en afvoeren van water in het totale stelsel van diepen, maren, kanalen, sloten en vijvers goed mogelijk. Dat helpt om voldoende water vast te houden en – bij teveel water – wateroverlast te voorkomen.

Schouwkaart ligt ter inzage

De 1300 kilometer aan sloten die op de schouwkaart staan, controleren we elk jaar vanaf begin november. Vorig jaar hebben we een inhaalslag gemaakt in het actueel maken van de gegevens op de kaart. Met de diverse opmerkingen en formele zienswijzen hebben we de schouwkaart actueel gemaakt. We kunnen nooit helemaal uitsluiten dat er nog onvolkomenheden op de kaart staan.

Het onderhoud van sloten door de aangrenzende eigenaar of eigenaren is een wettelijke plicht. Daarom leggen we de concept-schouwkaart elk jaar een aantal weken ter inzage. We hebben dat begin september bekend gemaakt via de media, onze social media en website. Het is nog tot 19 oktober 2021 mogelijk te reageren op de kaart. Vragen en opmerkingen kun je sturen naar info@noorderzijvest.nl. Formele zienswijzen op de vaststelling van de schouwkaart kun je per brief indienen. De kaart is online te vinden via www.noorderzijvest.nl/schouwen-van-watergangen. Na 19 oktober stelt ons bestuur de schouwkaart definitief vast. Nieuwe wijzigingen verwerken we het hele jaar in de kaart. De vaststelling ervan gebeurt dus eens per jaar.

Onderhoudsplicht voor alle sloten

De hoofdwatergangen onderhoudt het waterschap zelf. Voor alle sloten en watergangen die we niet zelf beheren en onderhouden, hebben eigenaren een onderhoudsplicht. Dat betekent dat elke eigenaar periodiek onderhoud moet uitvoeren. Ook in en rond de kleinere sloten die niet op de schouwkaart staan. Het waterschap controleert in november niet actief op deze categorie sloten. We nemen wel altijd contact op met eigenaren als er klachten binnenkomen over onvoldoende onderhoud.

Wat is goed onderhoud?

Het is best lastig voor een eigenaar om te bepalen wat goed en passend onderhoud is, zeker in de haarvaten van het waterstelsel. Het is altijd zoeken naar het evenwicht. Alles kaal maaien zodat teveel water zo snel mogelijk weg kan? Of juist meer begroeiing laten staan zodat het water langer in het gebied blijft en er meer ruimte is voor leven in en bij het water? Het is aan de eigenaar om te bepalen hoe het onderhoud gedaan wordt. De keuze wordt moeilijker doordat het klimaat verandert en het weer erg grillig kan zijn. Welke keuze je ook maakt: er blijft altijd een zeker risico op wateroverlast óf een tekort aan water. Wil je advies van het waterschap over wat je kunt doen? Aarzel niet om contact met ons op te nemen!

Denk aan de duiker!

Veel sloten staan met elkaar in verbinding met een duiker. Een slecht onderhouden duiker levert regelmatig problemen op: als er veel regen valt, kan water niet weg omdat een duiker verstopt is. Denk dus bij het onderhoud van de sloten ook aan de duiker!

SUBSIDIE VOOR AGRARIËRS OM TE INVESTEREN IN SCHOON EN VOLDOENDE WATER IN HET GRONINGER DEEL VAN WATERSCHAP NOORDERZIJLVEST

Agrariërs kunnen eenmalig een investeringssubsidie aanvragen voor maatregelen die de kwaliteit van het oppervlaktewater verbeteren of het vasthouden van water op landbouwgrond bevorderen. De aanvraag loopt via www.dawnoordnederland.nl.

FOTO GEERT JOB SEVINK

Investerings in water- en bodemkwaliteit

Waterschap Noorderzijlvest stelt samen met de provincie Groningen ruim 1 miljoen euro subsidie beschikbaar aan agrariërs, zodat ze kunnen investeren in de verbetering van de kwaliteit van het oppervlaktewater en in de bodemkwaliteit. Binnen dit project is verder subsidie beschikbaar voor in ieder geval 120 agrariërs die investeringen doen in materialen, machines of de bodem. Deze investeringen zorgen voor:

- een gezondere en vruchtbare bodem (zoals door het verhogen van de organische stof, het verbeteren van de bodemstructuur of door het toepassen niet-kerende grondbewerking);
- precieze landbouw (zoals GPS-techniek, bodemscan);
- verbeterde waterhuishouding (zoals met hulp van peilgestuurde drainage of boerenstuwtjes);
- minder erfafspoeling (door de aanschaf van zuiveringssystemen voor afvalwater of het opvangen van sappen uit ruwvoeropslag);
- minder afspoeling van gewasbeschermingsmiddelen (zoals door investeringen in spuittechnieken die het verwaaien van gewasbeschermingsmiddelen tegengaan).

Voor wie?

De subsidieregeling is voor akkerbouwers en melkveehouders in het werkgebied van Waterschap Noorderzijlvest, gelegen in de provincie Groningen. Er is ruimte voor 120 deelnemers. Op alle fysieke maatregelen - met uitzondering van erfinrichtingsmaatregelen en/of zuiveringssystemen - kan eenmalig een subsidie aangevraagd worden van maximaal 40% tot een bedrag van maximaal € 10.000 per bedrijf. Ook is er ruimte voor een individueel bedrijfsbezoek wanneer daar behoefte aan is.

‘Agrarisch waterbeheer is iets wat we samen moeten doen en ontwikkelen’, stelt Annette van Velde, bestuurder bij Waterschap Noorderzijlvest. ‘Het draagt echt bij aan het kunnen omgaan met teveel of te weinig water. Uitschieters naar te nat óf te droog zien we immers steeds vaker gebeuren. Laten we niet vergeten dat agrarisch waterbeheer ook betere resultaten voor de agrarische bedrijven oplevert. Win-win dus.’

Achtergrond

Het project ‘Uitvoeringsstimulans ten behoeve van water- en bodemkwaliteit’ sluit aan bij de doelstellingen van het [Deltaplan Agrarisch Waterbeheer](#) (DAW). De uitvoering van het project is in handen van LTO Noord. De gebiedscoördinator van LTO Noord gaat agrariërs adviseren bij het bundelen van wensen, plannen en maatregelen. Op de website van Waterschap Noorderzijlvest vindt u een digitale flyer met verdere informatie over onder andere de maatregelenlijst.

Meer informatie vindt u op www.noorderzijlvest.nl/subsidieaanvraag-agrariers.

DB-LID ANNETTE VAN VELDE OVER HET BEHEER- EN ONDERHOUDSPLAN

Op 27 oktober besluit ons algemeen bestuur over het nieuwe beheer- en onderhoudsplan (BOP). Hierin staat hoe wij het onderhoud van ons watersysteem uitvoeren. Dit plan heeft deze zomer ter inzage gelegen. Dagelijks bestuurslid Annette van Velde vertelt over het nieuwe BOP.

Annette, wie ben je en wat is je rol bij Noorderzijlvest?

Ik ben dagelijks bestuurder bij Waterschap Noorderzijlvest. In mijn portefeuille heb ik onder andere het watersysteem Noord. Het BOP heb ik samen met de portefeuillehouder van het watersysteem Zuid gemaakt. En met de organisatie natuurlijk. Daarnaast ben ik melkveehouder in Kantens, samen met mijn man en zoon. Ik vind het belangrijk om boeren te informeren over het werk dat wij als waterschap doen in het veld. We zijn tenslotte burens van elkaar.

Waarom is een nieuw BOP nodig?

De aanleiding was de Wet natuurbescherming van 2017 en de nieuwe gedragscode waar we sindsdien mee werken. Toen we ons BOP gingen vernieuwen hebben we dit breed aangepakt. Zodat we de basis, de zorg voor ons watersysteem en onze assets, goed op orde hebben. Daarnaast investeren we veel in ons watersysteem, bijvoorbeeld de aanleg van vispassages en natuurvriendelijke oevers. Wat je aanlegt dat moet je ook onderhouden. Al deze onderwerpen komen terug in het BOP.

Goed onderhoud is nodig om ervoor te zorgen dat ons watersysteem goed functioneert. Door dat op een adequate manier te doen, draag je bovendien zorg voor zaken als biodiversiteit en natuur. In ons beheer- en onderhoudsplan maken we steeds afwegingen tussen betaalbaarheid, uitvoerbaarheid en veiligheid. Op veiligheid kun je niet bezuinigen, maar je kunt het wel efficiënter doen.

Wat is er veranderd ten opzichte van het oude BOP?

We hebben nog beter gekeken of we watergangen extensiever, dus eenzijdig kunnen maaien. Waar het kan laten we altijd 50%, dus één zijde van de begroeiing, staan. Ook onder water blijft meer begroeiing staan. Daarnaast hebben we het onderhoud van natuurvriendelijke oevers en vispassages opgenomen.

Op de regionale keringen gaan we stroken maaien en verarmen. In bepaalde gebieden voeren we daarvoor pilots uit. We gaan daar maaien en afvoeren in plaats van klepelen. Daarin zoeken we overigens graag de samenwerking met onze burens om te kunnen hooien. Als er boeren zijn die het maaisel van een nabijgelegen kering kunnen gebruiken, staan wij daar graag voor open. We gaan meer inzetten op de bestrijding van exoten. Met name de grote waternavel verspreidt zich nog altijd over het gebied. Met meer inzet hopen we die opmars een halt toe te roepen. Verder passen we ecologische slootschoon-technieken breder toe. Bijvoorbeeld schonen we waar mogelijk altijd naar open water en zorgen dat vissen bij het schonen weer uit de bak kunnen zwemmen. Over de hele breedte gaan we extra investeren in goed onderhoud.

Wat merken boeren van de veranderde manier van onderhoud?

Hier en daar merken boeren dat we meer éézijdig maaien. Zowel in de sloot als op het talud blijft meer begroeiing staan. Ga dus ook niet zelf een talud maaien dat éézijdig gemaaid wordt, we doen dat bewust. Dus is het fijn als een boer het ook laat staan. En hopelijk zullen boeren ook merken dat we actiever optreden tegen de grote waternavel.

WAAR KUNNEN BOEREN ONS BIJ HELPEN?

Waar boeren ons wel kunnen helpen is door bijvoorbeeld een stuk met berenklaauw een keer te maaien voor de bloei. Daarmee voorkom je zaadvorming en verdere verspreiding.

NIEUWE BESTUURDER JEROEN NIEZEN STELT ZICH VOOR

Jeroen Niezen is in juni 2021 door tussentijdse opvolging dagelijks bestuurder geworden bij Waterschap Noorderzijlvest. Hij heeft ruim 30 jaar ervaring in de watersector.

“Ik ben begonnen als wateradviseur bij de gemeente Groningen. In 2006 werd ik wethouder in Haren. Vanaf 2010 heb ik als zelfstandig adviseur gemeentes en waterschappen ondersteund bij beleidsontwikkeling en onderzoek in

de waterketen, het geheel van riolering en waterzuivering. Ik ben daardoor al goed bekend met het werkgebied van Noorderzijlvest. Namens Water Natuurlijk mag ik mij nu inzetten voor het waterschap. Mijn motivatie richt zich vooral op verbeteren van de biodiversiteit en de vismigratie, samenwerken aan klimaatadaptatie en het fors verminderen van emissies naar het watersysteem. Ik ga me inzetten voor een goede samenwerking tussen het waterschap en de landbouw. Om de emissies naar het watersysteem te minimaliseren hoop ik dat we ooit tot een landbouw komen die werkt met gesloten kringlopen, waar gewasbeschermingsmiddelen niet meer nodig zijn. Van regels naar rentmeesterschap, met het oog op toekomstige generaties!”

PROGRAMMA VOOR HET BAGGEREN

Vorig jaar is het Programma Baggeren 2021-2027 vastgesteld. Concrete aanleiding voor dit programma was dat de oude programmering voor de baggerwerken bijna verliep.

Bestuursakkoord

In het bestuursakkoord 2019-2023 staat als belangrijke doelstelling dat we het watersysteem zo inrichten dat het systeem robuust, toekomst- en klimaatbestendig is. Daarvoor is het nodig de basis op orde te hebben. Medio 2019 hebben we verschillende scenario's in beeld gebracht en is ook berekend wat daarvoor bij benadering aan financiële middelen nodig is.

Redenen om te baggeren

Het Programma Baggeren bevat uitgangspunten en harde criteria wanneer we baggeren niet meer kunnen uitstellen. Voor de programmering gelden de volgende criteria:

- voldoende doorvoercapaciteit (aan- en afvoer) van het watersysteem
- voldoende toegankelijkheid voor de recreatievaart
- goede waterkwaliteit (Kader Richtlijn Water)
- robuuste klimaatadaptatie

Aan de hand van berekende baggervolumes en kentallen voor verwerkingskosten van de bagger hebben we de kosten van het baggeren per watergang ingeschat. We baggeren alleen de watergangen die voldoen aan een of meer van de bovenstaande criteria. De watergangen waar knelpunten zijn, hebben in het nieuwe programma de hoogste prioriteit.

Aansluiten bij andere projecten

Daarnaast zoeken we zoveel mogelijk aansluiting met andere projecten. Dat doen we al en zullen we ook de komende jaren doen. Een mooi voorbeeld van zo'n koppelkans is het baggeren van het Dwarsdiep, het Langs-/Wolddiep en de Enumatilstermatsloot, waarbij de bagger wordt ingedroogd in een weilanddepot. De ingedroogde bagger passen we na bewerking zoveel mogelijk toe in de keringen van de waterberging in het Zuidelijk Westerkwartier: www.zuidelijkwesterkwartier.nl.

Waar en wanneer baggeren

Op onze website vindt u het Programma Baggeren 2021-2027 en de bijbehorende kaart met de geplande baggerwerken: www.noorderzijlvest.nl/baggeren-van-watergangen.

GRIP OP GROND

Bij de meeste gebiedsinrichting-, natuur- en infraprojecten moet veel grond en bagger worden verplaatst. Projecten waar grond vrijkomt op een slimme manier koppelen aan projecten waar grond nodig is, dat is het doel van 'Grip op Grond'. Bijvoorbeeld in projecten van provincies, gemeenten, waterschappen en natuurbeheerders.

Werkwijze

'Grip op Grond' is in 2010 gestart door de provincie Fryslân. Inmiddels zijn steeds meer partijen aangesloten. Behalve hergebruik van grond en bagger gaat het ook om het beperken van transportafstanden en kiezen voor de minst milieubelastende transportmethode. Hergebruik van grond uit de buurt bespaart brandstofkosten en vermindert uitstoot van CO₂, stikstof en andere schadelijke stoffen. Aankoop van nieuwe grond en winnen van primaire bouwstoffen is minder nodig. Dit bespaart dus tijd, geld en materialen, en draagt bovendien bij aan klimaatdoelstellingen en een circulaire economie.

'Grip op Grond' coördineert vrijwel alle vraag en aanbod van grond. Zo kan het tijdig koppelkansen verkennen, projecten aan elkaar koppelen en de nodige onderzoeken, meldingen en eventueel het transport regelen.

Koppelkansen voor het baggeren

Belangrijk is dat het baggerwerk weer aan de eisen van het watersysteem voldoet, zoals doorvoercapaciteit, vaardiepte, waterkwaliteit en 'klimaat robuustheid' van de watergang. Daarnaast kunnen we baggerwerk combineren met andere werken, bijvoorbeeld aanleg van kunstwerken, regionale keringen, natuurvriendelijke oevers het verwerken van specie in een geluidswal of te herstellen wierde.

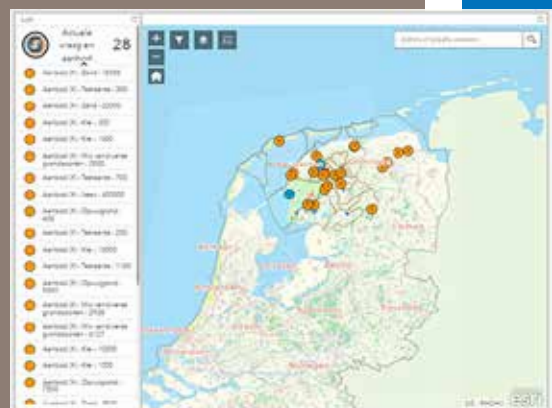
Mooi voorbeeld is de Gebiedsontwikkeling Zuidelijk Westerkwartier. In 2022 baggeren we Dwarsdiep, Enumatilstermatsloot en Langsdiep. Vrijkomende bagger rijpt eerst in een weilanddepot en wordt daarna verwerkt in de keringen van de nieuwe waterberging. Op die manier snijdt het mes aan twee kanten: 'gratis' grondstof en minder aanvoer van materiaal van elders.

AANBOD VAN GROND EN BAGGER OP KAART

Heeft u grond of bagger nodig voor uw perceel? Of heeft u juist materiaal over? Dan kunt u gebruik maken van de kaart van 'Grip op Grond': www.fryslan.frl/gripopgrond.

'Grip op Grond' houdt in de interactieve 'Grip op Grond' kaart bij waar grond nodig is en waar grond vrij komt. U kunt zelf partijen grond of bagger aanbieden en plaatsen op de kaart van 'Grip op Grond'.

[Grip op Grond - Kaarten \(arcgis.com\)](http://Grip op Grond - Kaarten (arcgis.com))

Natuurlijk kunt u ook telefonisch of per mail contact met ons opnemen als u bagger op uw land wilt ontvangen voor het ophogen daarvan of grond bij het waterschap wilt aanbieden. Ook zijn we regelmatig op zoek naar landbouwpercelen voor tijdelijk gebruik als weilanddepot. U kunt hiervoor contact opnemen met Marc Bethlehem of Ruurd van der Berg via telefoonnummer (050) 304 89 11 of e-mailadres info@noorderzijvest.nl.

TEELTVRIJE ZONES

In het najaar, na de oogst, worden veel percelen gezaaid of gepoot met bijvoorbeeld graan of bloembollen. Dat is het moment om rekening te houden met de juiste teeltvrije zones. De teeltvrije zone is de strook grond gemeten vanaf de insteek van de sloot tot het hart van de eerste rij van het geteelde gewas.

Een teeltvrije zone is verplicht langs watervoerende sloten. Een watervoerende sloot is een sloot waar onder "normale omstandigheden" in de periode van 1 april tot 1 oktober water in staat. Hieronder ziet u een overzicht van de teeltvrijezones voor een aantal gewassen.

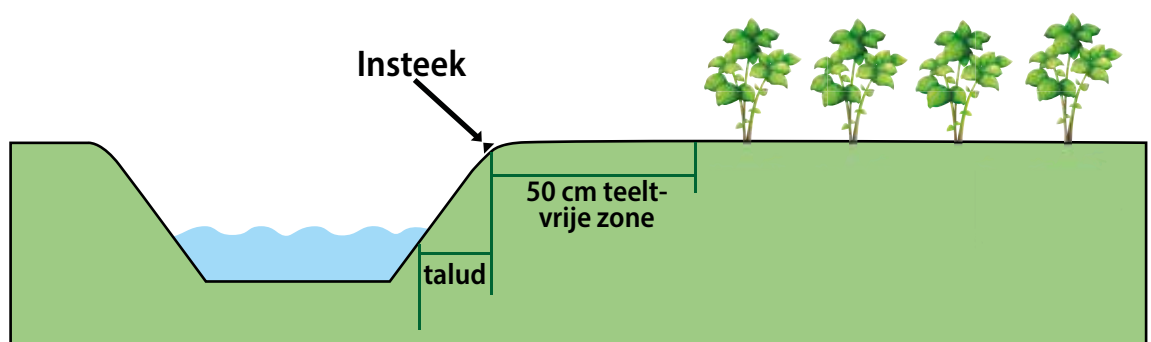
Afstanden teeltvrije zone Activiteitenbesluit	
Aardappelen, aadbeien, asperges, prei, schorseneren, sla, uien, wortelen en bollen*	150 cm
Boomkwekerijgewassen (neerwaarts) en vaste planten	150 cm
Boomkwekerijgewassen (opwaarts en zijwaarts)	500 cm
Appel, peer, pit- en steenvruchten (zijwaarts)**	450 cm
Granen en graszaad	50 cm
Overige gewassen	50 cm
Spuut- en mestvrije zone	
Grasland	50 cm
* Wanneer een techniek met minimaal 90% driftreductie gebruikt wordt, is de teeltvrije zone 100 cm en met een handmatig aangedreven handgedragen spuit 50 cm.	
** Wanneer een techniek met minimaal 90% driftreductie gebruikt wordt, of een biologischeproductiemethode wordt toegepast, is de teeltvrije zone 300 cm.	

In de teeltvrije zone mag u geen gewas telen, niet spuiten met de veldspuit en niet bemesten. Inzaaien met een bloemenmengsel mag wel. Staat er geen gewas of alleen gras op het perceel? Dan moet u een spuit- en mestvrije zone aanhouden.

In de teeltvrije zone mag u alleen pleksgewijs en met een afgeschermd spuitdop onkruid bestrijden. Dit betekent dat onkruid bestrijden toegestaan is met een rugspuit met afschermkap, een onkruidstrijker/-stipper of een mankar.

De hele teeltvrije zone doodspuiten, zoals op deze foto, is niet toegestaan.

In het na- en voorjaar treffen toezichthouders van ons waterschap geregeld percelen of perceelsranden aan die gespoten zijn met een glyfosaathoudend middel. De percelen en of perceelsranden verkleuren dan geel. Deze bespuiting gebeurt vaak om onkruid te bestrijden voor het zaaien of potten van het nieuw te telen gewas. Voor braakliggend land, percelen waar geen gewas meer op staat, moet u een spuitvrije zone van 50 cm of meer aanhouden. Binnen 50 cm vanaf de insteek van de sloot mag u dus geen gewasbeschermingsmiddelen toepassen. Ook voor percelen met graan geldt een teelt- en dus ook spuitvrije zone van 50 cm vanaf de insteek.

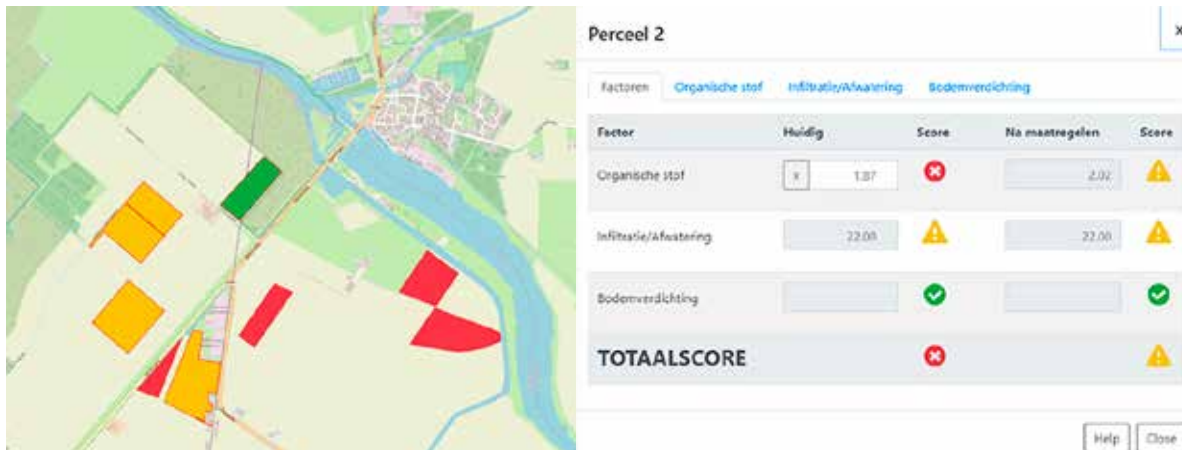

BODEMVERBETERING MET ONLINE-APPLICATIE TRIJNTJE

Gouden Gronden speelt zich af op de Groningse kleigrond. Dit programma is een aantal jaren geleden gestart door de provincie Groningen en het waterschap Noorderzijlvest. Gouden Gronden heeft drie projecten geïnitieerd: Spaarbodem, Weide en Water en Trijntje. Over Spaarbodem kon u lezen in de vorige Boerderij en Water.

TRIJNTJE is dé online-applicatie voor inzicht in watervasthoudend-vermogen op perceelniveau. Deze app voor landbouwers op de klei is een initiatief van de stichting Biowerk en van Biowad. De web-based app Trijntje werkt op basis van openbaar beschikbare data en door de WUR ontwikkelde rekenregels. Op basis van beschikbaar kaartmateriaal berekent de app een bodemscore: goed-matig-slecht. Dit geeft inzicht in de stappen die op perceelniveau in de bodemverbetering nog gezet kunnen worden. Dat kan voor verschillende factoren, zoals organische stof, infiltratie en afwatering en ondergrondverdichting. Door met de app TRIJNTJE in de hand deze factoren op de percelen door te lopen krijgt u meer inzicht in de keuzes voor bodembeheer en de resultaten daarvan. Het nemen van maatregelen kan deze factoren verbeteren waardoor de bodemscore van het perceel verbetert. Daarnaast geeft TRIJNTJE de mogelijkheid om VanderSat-data over bodemvocht inzichtelijk te krijgen op perceelsniveau.

TRIJNTJE kan u helpen om de bodem klimaatbestendiger te maken: de bodem beter beschermen tegen hevige regen, ernstige droogte, grote hitte. Met een goede bodem is uw gewas beter bestand tegen deze extremen. Wilt u meer weten over TRIJNTJE? Bekijk dan via YouTube een informatief filmpje www.youtube.com/watch?v=K7so8xaUn84 of zoek contact met de projectleider om zelf aan de slag te kunnen met TRIJNTJE.

Tot eind 2021 is TRIJNTJE beschikbaar voor de deelnemers aan de projecten in het Gouden Gronden Programma. Ondertussen wordt een vervolgproject ontwikkeld om TRIJNTJE in de toekomst voor andere bodemsoorten te kunnen gebruiken en de informatie verder te verdiepen.

Voor verdere informatie kunt u contact opnemen met: René Elsendoorn, telefoonnummer (06) 28 957 996 en e-mailadres rene.elsendoorn@totenmet.org.

ONDERHOUD EN BEHEER REGIONALE KERINGEN

Onderhouden van dijken en kades is noodzakelijk. Alleen dan blijven ze sterk genoeg om water tegen te houden. We toetsen elke zes jaar of de dijken en kades nog sterk genoeg zijn en voldoen aan de landelijke veiligheidsnormen. Zo weten we tijdig welke stukken we in de toekomst moeten verbeteren.

Als Waterschap Noorderzijlvest zijn we verantwoordelijk voor de 70 kilometer lange zeedijk tussen Lauwersoog en Delfzijl. Maar ook achter de kust liggen in ons werkgebied veel rivieren, maren, diepen, sloten en kanalen. Langs al dat water ligt nog eens 450 kilometer regionale dijken en kades.

Particuliere eigenaren

Grote delen van die regionale keringen in ons gebied zijn eigendom van particulieren en van landschapbeheerders. Bijvoorbeeld als iemand langs een dijk woont. Of als er een beek met een dam in een weiland ligt. Ook deze dijken moeten sterk genoeg blijven om water tegen te houden. En ook particuliere eigenaren of landschapbeheerders moeten daarom zorgen dat op deze dijken geen gebouwen, schuttingen, losse spullen, auto's of bomen en struiken staan. Wortelgroei kan de stabiliteit verminderen. We verwachten van eigenaren dat zij periodiek maaien en kale plekken opnieuw inzaaien. En dat zij eventuele beschoeiing van hout of beton goed onderhouden.

Dit zogenaamde “normale” onderhoud is niet vrijblijvend. Het staat voorgeschreven in de Keur 2009 van Waterschap Noorderzijlvest. De Keur is een waterschapsverordening met regels voor de bescherming van dijken en kades, watergangen en bijbehorende gemalen, stuwen, sluizen en inlaten. Ook beschrijft de Keur dat eigenaren niet zonder toestemming van het waterschap ander vee dan schapen op een kering mogen laten weiden. Dankzij de regels voorkomen we schade aan de kering.

Wilt u weten of u eigenaar bent van een regionale dijk of kade? Dan kunt u dat nagaan op de digitale legger. Dat is een verzameling kaarten waarop voor elke watergang, kade en dijk is vastgelegd wie onderhoudsplichtig is: het waterschap of bijvoorbeeld een particulier.

www.noorderzijlvest.nl/kaart_leggers

Jaarlijkse kadeschouw

We controleren of particuliere eigenaren en landschapbeheerders deze dijken en kades goed onderhouden en op een goede manier beweiden. Met periodieke inspecties en de jaarlijkse kadeschouw. Als een dijk of kade niet goed is onderhouden of niet juist beweid wordt, spreken we de eigenaar hierop aan. De eigenaar krijgt de kans dit te herstellen. We spreken dan ook een tweede controle af.

Heeft u vragen of opmerkingen over het onderhoud en beheer van uw regionale kering? Dan kunt u contact opnemen met Cees Quint, keringenbeheerder van Noorderzijlvest. U bereikt hem telefonisch, (06) 18 300 335, of per e-mail: c.quint@noorderzijlvest.nl.

ONDERHOUDSPADEN – HOE ZIT HET EIGENLIJK?

Het waterschap is verantwoordelijk voor het onderhoud van hoofdwatgangen, of tochten en waterlossingen. Het grootste deel van deze watgangen onderhouden we vanaf de kant door maaien met de maaikorf, klepelen en baggeren. We maken hiervoor zowel gebruik van eigen onderhoudspaden als van het terrein van de aangrenzende eigenaren.

Onderhoudspaden – niet in eigendom

De Waterwet regelt de gedoogplicht voor deze onderhoudspaden. Dat betekent dat de aangrenzende eigenaren van een hoofdwatgang moeten gedogen dat het waterschap voor het onderhoud gebruik maakt van een strook aan weerszijden van de watgang. Eigenaren hebben ook een ontvangstplicht voor uit de watgang vrijkomend maaisel en bagger.

In de praktijk zullen we tijdens het uitvoeren van het reguliere maaionderhoud zoveel mogelijk rekening houden met de aanwezige gewassen. Grotere werkzaamheden, zoals baggeren, stemmen we van tevoren goed af met de aangrenzende eigenaren.

Onderhoudspaden – in eigendom

Langs een deel van de watgangen hebben we de strook grond die we voor het onderhoud gebruiken, in eigendom. Deze stroken noemen we onderhoudspaden, maaipaden of schouwpaden. Ze variëren in breedte van ongeveer 1,5 tot ongeveer 4 meter.

Deze paden zijn voornamelijk bedoeld om het onderhoud uit te voeren. Voor de veiligheid van onze medewerkers en ingehuurde loonwerkers maaien we deze paden dan ook regelmatig.

Ook belangrijk vanuit het oogpunt van veiligheid is dat de onderhoudspaden niet nog smaller worden dan ze al zijn. Daarom is het niet toegestaan om het onderhoudspad als bouwland te bewerken en producten te telen tot over de perceelgrens.

Bij onderhoudspaden die grenzen aan grasland hebben we er meestal geen problemen mee als aangrenzende eigenaren de paden mee maaien. Maar we willen niet dat aangrenzende eigenaren de maaipaden die we in eigendom hebben, bemesten of er gewasbeschermingsmiddelen toepassen.

Recreatief medegebruik van onze eigen onderhoudspaden door wandelaars of fietsers is toegestaan. Recreanten mogen geen schade aanbrengen en moeten rekening houden met de belangen van aangrenzende eigenaren en van het waterschap.

Wij zijn gastheer en verwachten van onze gasten dat ze honden aanlijnen en geen afval achterlaten. Gemotoriseerd verkeer, anders dan onderhoudsmaterieel, is niet toegestaan.

Voor alle onderhoudspaden

We willen voorkomen dat meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen kunnen uit- of afspoelen naar het oppervlaktewater. Daarom moeten wij en aangrenzende eigenaren de landelijke regels voor teeltvrije zones en spuit- en mestvrije zones volgen.

Voor het aanbrengen van drainagebuizen die uitmonden in hoofdwatgangen heeft de aangrenzende eigenaar onze toestemming nodig. Wij stellen voorwaarden aan de afwerking. Zo mogen de drainages geen belemmering opleveren voor ons onderhoudswerk en moet de sleuf goed worden verdicht en het maaiveld worden hersteld. De initiatiefnemer blijft verantwoordelijk voor eventueel noodzakelijk onderhoud.

Soms staan er plassen op het land. Dan wordt wel gebruik gemaakt van geultjes om het water af te voeren. Maar de geulen mogen niet door de onderhoudspaden lopen. Deze geultjes kunnen erosie van onderhoudspaden en oevers geven. Dit kan leiden tot veiligheidsrisico's en oeverafkalving. De aangrenzende eigenaar is verplicht om passende maatregelen te treffen. Bijvoorbeeld door een tijdelijk afvoerbuis aan te brengen over de volle breedte van het onderhoudspad. Na afloop moet de aangrenzende eigenaar de situatie op afdoende wijze herstellen.

Zolang de watergang niet te breed is, voeren we het onderhoud meestal vanaf één kant uit. Voor bepaalde werkzaamheden, zoals baggeren of werk aan de overliggende oevers, moeten we soms toch vanaf de andere zijde de hoofdwatgang benaderen of hier maaisel of bagger plaatsen. Ook deze activiteiten vallen onder de gedoogplicht uit de Waterwet.

SCHOON ERF, SCHOON WATER

GRONINGER DEEL WATERSCHAP NOORDERZIJVEST

Als gevolg van de coronamaatregelen konden we de afgelopen periode geen startbijeenkomsten, open dagen en demobijeenkomsten houden. Op 16 september is de eerste startbijeenkomst gehouden.

Bent u akkerbouwer/loonwerker of melkveehouder en wilt u meer weten over praktische en realiseerbare maatregelen om erfafspoeling van uw erf tegen te gaan? Meld u dan (geheel vrijblijvend) aan als deelnemer via www.schoonerfschoonwater.nl. Het advies kost u niets!

AGRARIËRS ONLINE

VOLG ONS OOK OP FACEBOOK.COM/NOORDERZIJVEST

Boerderij & Water digitaal ontvangen?
Stuur een e-mail naar agrariers@noorderzijvest.nl.

Vermeld uw naam en postadres,
zodat we u van de adreslijst voor de
papiereditie kunnen halen.

Colofon

Waterschap Noorderzijvest
Postbus 18
9700 AA Groningen

T: +31 (0)50 304 89 11
E: info@noorderzijvest.nl
W: www.noorderzijvest.nl

redactie en opmaak: Noorderzijvest
fotografie: Noorderzijvest
Volg ons op twitter via [@Noorderzijvest](https://twitter.com/Noorderzijvest)

nummer 19
najaar 2021
oplage: 2500

Hoewel deze nieuwsbrief met de grootst mogelijke zorg is samengesteld, kunt u er geen rechten aan ontleenen.